

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

951. An, & qualiter causa legitima dismembrationis sit exprimenda, & justificanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

membraione, qua adhiberi debent in alienatione rerum Ecclesie, citat pro hoc Franc. in c. 1. n. 5. de reb. Eccl. non alien. in 6.

Quaestio 950. An, & qualiter auctoritas Apostolica suppleat defectum causae, & solemnitate in dismembratione facta hac auctoritate, aut in vim illius à Delegato Papae, aut Visitatore, aut cum beneplacito Apostolico?

1. Respondeo primò: Etsi dubium non sit, quin Papa ex plenitudine potestatis, & supremi, quod habet, in beneficiis dominii facere possit valide ejusmodi dismembrationes, non solum absque omni solemnitate, sed & absque causa. Lott. l. 1. q. 28. nu. 161. loquens quidem de unione, ob identitate tamen rationis idem locum habet in dismembratione. Etsi etiam beneplacitum Apostolicum (intelligi videtur, etiam non procedens ex illa absolutissima potestate, seu, ut loqui solemus, ex plenitudine potestatis, quamvis alias Lott. l. 1. q. 36. n. 116. dicat de Papa, quod de potestate ordinarii consensum alterius supplere nequeat) suppleat solemnitates, de quo mox, non tamen supplet causam. Card. Luca. de benef. d. 45. nu. 10. ubi loquens de dismembratione ait: *Ex conclusione in materia alienationis bonorum, vel jurium Ecclesie recepta beneplacitum Apostolicum supplet solemnitates, non autem causam ex deductis per Gregor. Et Adden. decis. 113. n. 8. & 11. & alios passim & d. 47. n. 11. ubi: auctoritas Apostolica supplet consensum Capituli aliisque solemnitates, sine quibus Ordinarius, etiam accedente causa, ad hujusmodi actus procedere non potest; sed non supplet causam.* Unde in hoc puncto dicendum videtur de nullitate dismembrationis factae etiam à Papa ob falsam causam, quod supra dictum de unione. Neque contrarius videtur Lott. cit. q. 28. n. 161. ubi, quod necessitas causae non teneat Papam, quia loquitur tum de absoluta Papae potestate; tum de carentia causae, quae tamen est cum certa scientia praedicti alius, puta Patrono Ecclesiae &c. inferendi.

2. Respondeo secundò: Dismembratio facta per Papam non requirit ulla solemnitates, auctoritate Apostolica quascunque solemnitates suppleat. Et in specie consensum illum Capituli, quamvis addit clausula: *vocatis vocandis*: Lott. l. 1. q. 28. n. 160. Card. de Luca. loc. cit. n. 9. juxta conclusionem, ut ait, generalem in materia alienationis bonorum Ecclesiae, ut Seraph. decis. 338. nu. 8. Rotae decis. 222. p. 2. Recent.

3. Respondeo tertio: Idem est in dismembratione facta nomine Papae per Delegatum Apostolicum. Card. Luca. cit. n. 9. citans Rotam decis. 196. p. 7. Recent. Quod ipsum tamen restringit n. 11. ita ut dicat, debere talem delegatum ad illum actum habere specialem delegationem, & non sufficere generalem ad visitationem vel administrationem Ecclesiae, ut in proposito cessantis necessitatis solemnitate in actibus gestis per Legatum Apostolicum, distinguendo inter Delegatum generalem & specialem, tradit Socin. Senior in c. sicut univ. num. 105. de excess. Prel. quem citat. Idque ex ea clara & palpabili, ut ait Card. de Luca, ratione; quod ideo unio (idem est de dismembratione, quia de hac ibidem 2. quae agit de Luca) facta per Papam vel ejus specialem ad hoc Delegatum non servatis solemnitatibus, ac alias contra formam juris sustinetur; eo quod, cum hac consistant in jure, non au-

tem in facto, & juris ignorantia non detur in Papa, (urpote in quo ob assentiam peritissimorum officialium intrat illud vulgare dictum: quod praesumatur omnia jura habere in scrutinio pectoris) faciendo, vel demandando actum cum juris dispositione incomparabilem, implicite juri derogare, aut in eo dispensare censetur. Quod ipsum tamen ait, non procedere, nisi posita certa scientia impedimenti seu incompatibilitatis, ut etiam Lott. cit. q. 28. n. 161. Unde jam etiam

4. Respondeo quarto: Visitator Apostolicus per S. Congregationem deputatus (intelligi pro visitandis Ecclesiis urbis & districtus illius) dismembrationem facere non potest sine solemnitatibus; quia praeter hoc, quod careat speciali illa delegatione, hujusmodi visitatores deputari soliti per S. Congregat. (etiam independenter à Cardinale Vicario, ut ad hoc habentem immediatam auctoritatem à Papa) imò & ipsa S. Congregatio omnia gerere dicuntur vice Papae tanquam Episcopi, & Ordinarii Urbis, non verò ut Episcopi totius orbis, & Ecclesiae universalis. Card. de Luca. loc. cit. n. 12. juncto nu. 13. & 14. ubi etiam, in quo sensu dicatur illa visitatio Apostolica. Porro illud hic observandum ex Lott. cit. q. 28. n. 77. Quod quod ad dismembrationes consuetas fieri ab una Ecclesia ad aliam ex bonis & juribus, quae constituunt certam quantitatem reddituum; quod quamvis Papa in literis eam dismembrationem positive faciat, nihilominus semper egeat talis dismembratio ministerio Executoris respectu liquidationis quantitatis, ante quam impossibile est, Ecclesiam, cui fit applicatio illa reddituum seu bonorum, possessionem acquirere, pro quo Lott. citat Bald. cons. 165. l. 4. Aymon. cons. 164. n. 2. & Romam in Casar August. fructuum. 31. Jan. 1597.

Quaestio 951. An, & qualiter causa legitima dismembrationis sit exprimenda, & justificanda?

1. Respondeo primò: Causa dismembrationis debet exprimi. Lott. l. 1. q. 28. n. 24. ubi: *quod attinet ad expressionem causae, illa ideo exigitur, ut ab ea dimetiatur iustitia dismembrationis.* Loquitur autem ibi Lott. de dismembratione Parochialis.

2. Respondeo secundò: Ex assertione Episcopi seu Ordinarii auctorizantis dismembrationem, ea non justificatur. Card. de Luca. de benef. d. 45. n. 6. ubi, quod dismembratio sit formalis alienatio, exigens ultra solemnitatem copulative etiam iustam causam extrinsecus justificandam in actis, aded, ut non sufficiat assertio ipsius Episcopi, vel Praelati dismembrationem facientis super extrajudiciali informatione; quoniam in prohibitis non deferretur assertioni facientis. Et d. 14. n. 10. juncto n. 11. ubi, quod ex Regula generali sententia debeat justificari ex actis, sine quibus nihil probat, neque statum firmat, idque praecipue, dum sumus in prohibitis, & in specie in terminis dismembrationis, ut sententis vel aliis assertionibus Ordinariorum non sit deferendum absque justificatione, ut Ottoboni, decis. 6. n. 13. & late decis. 224. p. 10. Recent. nu. 7. Idem docet Lott. cit. q. 28. nu. 33. his verbis: *quod ad veritatem causae, ea non habet pendere ex assertione partium, vel etiam ipsius Episcopi, aut alterius dismembrationis auctorizantis; sed debet de ea positive constare ex processu de super facto: quamvis non sit necessarius processus scrupulosus secundum juris subtilitatem, sed sufficit simplex processus.* Unde quod ad ipsam causam

causam difmembrationis vel divisionis Parochie, sufficit pro eius verificatione accessus Ordinarii ad locum, & illius inspectio, debent tamen hæc omnia in actis publicis reduci, aliàs non stare iudicis assertioni; quod locum ipsum vidisset, & negotium in statu tali reperisset. eadem ferè ex Lott. excipit Corrad. pr. benef. l. 3. c. 3. num. 8.

Questio 952. An, & qualiter dicta causa & solemnitates præsumantur in dubio?

Respondeo primò: Pro inducenda præsumptione solennitatis extrinsecæ adhibita in difmembratione, quam possessor allegat, sufficit tempus 30. annorum, non tamen minus. Lott. l. 1. q. 28. n. 38. citans Imol. in c. pervenit. n. 10. & 13. de empt. & vendit. & Rotam in Elborensi. difmemb. 18. Decemb. 1600. Quod ipsum tamen limitat ibid. modo tamen proberur consensus illius, de cuius præiudicio agitur, ut rectè ait, advertisse Menochium l. 3. præsump. 132. n. 64. sic exponendo cir. c. pervenit Limitati d'ipsum ulterius n. 42. ita ut sublatà causà necessarià, seu non apparente de causa legitima, actus evidenter maneat minus solennis, ac consequenter non admitteret præsumptionem solennitatis ex tempore aliquo. Sed neque supposito defectu causæ, ex cursu temporis induci posse præsumptionem, auctoritatem Episcopi, aut alterius Papæ inferioris intervenisse; cum inferior non possit difmembrare, aut difmembrationem auctorizare sine causâ, ait Lott. nu. 43. Neque etiam auctoritatem Papæ, ut idem nu. 44. cum nullus lapsus temporis sufficiat pro inducenda præsumptione auctoritatis Papæ, nisi justificata ipsius Papæ scientia circa talem difmembrationem, ut Aymon. de antiq. tempor. p. 3. in principio. n. 17. Alex. conf. 9. n. 8. l. 3. Ruin. conf. 23. nu. 19. l. 5. & alii, quos citat Lott. n. 44.

2. Respondeo secundò: Dicitur tamen tempus non sufficere pro inducenda præsumptione substantiæ ipsius actus difmembrationis, ut Aymon. loc. cit. n. 22. & consequenter nec pro inducenda præsumptione causæ illius, à qua actus ille substantiatur, & mensuram iustitiæ accipit. Lott. ibid. nu. 39. & 40. citans Natr. conf. 162. nu. 24. Et addit Lott. n. 37. Quod nisi causa sit evidens, existimare se, nullius temporis lapsum sufficere ad sustinendam difmembrationem; admittere tamen videtur Lott. n. 41. quod præsumenda sit veritas causæ allegatæ, ubicunque versamur in dubio, & cetera solennitates apparent adhibita; pro quo citat Gemina. conf. 48. nu. 6. & sic in terminis difmembrationis decitum dicens à Rota apud Seraphin. decis. 414. n. 2.

Questio 953. Quanam sit legitima causa difmembrationis?

Respondeo primò: In genere præter ea quæ dicta sunt quest. ante hanc. 4. Quod nimirum, ut AA. ibi citati, eadem causæ requirantur, quæ requiruntur ad alienationem rerum Ecclesiæ, vel etiam quæ requiruntur ad unionem faciendam, nempe requiri causam necessitatis & utilitatis Ecclesiæ. Card. de Luca. de benef. d. 45. n. 6. Tond. qq. benef. p. 3. c. 156. n. 17. Corrad. pr. benef. l. 3. c. 2. n. 2. Unde dum Lott. ait cit. q. 28. n. 25. aliquando solam pinguedinem reddituum unius, & exilitatem fructuum alterius Ecclesiæ reputari iustam causam pro difmembratione, ut in casu, quo Episcopus constituit ministrum in Ecclesia Parochiali, qui adjuvet Rectorem, & ad hunc effectum illi assignat

penzionem ex redditibus Ecclesiæ loco beneficii, quod facere potest, ut Abb. in c. conuente. n. 1. & 5. de Cleric. non resid. Gamb. de off. leg. l. 5. tit. de difmemb. num. 9. & 10. & Rota apud Seraph. decis. 428. quæ, & quos citat, dum inquam, id asserit Lott. non excludit necessitatem & utilitatem illius Ecclesiæ; non enim citra necessitatem, & utilitatem evidentem, & purè tantum, quia Ecclesiæ illa Parochialis habet pinguiore redditus, Episcopus potest isti Rectori obtrudere adiutorem cum dicta difmembratione. Porro iustam causam necessitatis talem esse oportere, cui alias opportunè provideri non possit, ait Card. de Luca. de Regular. d. 27. n. 4. Item de Paroch. d. 34. nu. 3. ait, requirit ad effectum difmembrationis præciam nimium moralem necessitatem. De cetero, quanam in particulari causâ constituant necessitatem illam & utilitatem respectu Parochialis difmembrandarum, aut dividendarum, cum erectione novæ Parochiæ, uti & quæ in dicta earum difmembratione & divisione adhibenda speciales solennitates, vide sub actum alibi, ubi de Ecclesiarum Parochialium erectione. Vide etiam Lott. cit. q. 28. n. 45. Card. de Luca. in Miscellan. d. 1. à nu. 115. & ad Trid. d. 16. à n. 1. de Paroch. d. 33. 34. 35. 36. & c. qui etiam cit. d. 34. n. 2. de Paroch. Quod materia illa difmembrationis vel divisionis Parochialium certam ac determinatam regulam non recipiat, utpote reposita in arbitrio Episcopi, adversus quod licet, ubi firmiter rationabile, detur appellatio vel recursus, attamen rarum & difficile sit, ut illud de iniustitia positiva convinci valeat, quoties interponitur pro difmembrationis denegatione: unde etiam forte nulli vel nimium rari sunt casus, in quibus Episcopo denegante, Romana Curia in gradu appellationis, vel recursus id præcipiat, frequenter autem reprobari solet in casu converso, in quo tanquam in specie formalis alienationis rigide proceditur super interventu causæ, & solennitatis.

Questio 954. Quæ solennitates necessario adhibenda in difmembratione Ecclesiæ seu beneficii?

Respondeo primò: Illa solennitates juris adhibenda sunt, de quibus in c. sine exceptione. 12. q. 2. c. dudum. de reb. Eccl. non alien. Lott. d. 1. q. 28. n. 5. citans Rotam decis. unice. n. 1. de reb. Eccl. in noviss. & in una Toleran. Parochial. 17. Nov. 1601. & in Aquilana nullitatis erectione. 24. Maii 1610. & c. Cùmque hæc solennitates, ut Garc. p. 12. c. 3. p. 3. sint eadem (intellige saltem pleræque) quæ in unionione, adeoque consistant potissimum in vocatione ceterarum personarum, requirendoque earum consensu (unde & usus inolevit, in literis, quæ super difmembrationibus expediuntur à Cancellaria, semper apponendi clausulam: vocatis vocandis, quæ arctat Executorem ad procedendum viâ ordinariâ, ut Felin. in c. de cetero. n. 10. de re iudic. Lott. cit. c. 28. n. 2.) de his, quanam ea sint, querendum; unde

2. Respondeo primò: Vocandus est Rector beneficii difmembrandi, & eo non vocato fieri nequit difmembratio, secus ac accidit in unione. Lott. cit. q. 28. n. 7. citans gl. in Clem. si una. de reb. Eccl. non alien. v. vocatus, & ibid. Imol. n. 12. ubi etiam reprobat Holtiensem, confundentem in hoc puncto terminos unionis, & difmembrationis. Ventrigl. to. 2. annor. 8. §. 2. n. 18. (ubi etiam, quod simili ratione vocandus Rector in difmembratione all-